
Victoria
Hislop
Σκοτεινό
πέλαγος
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Σκοτεινό πέλαγος**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: The Wine-Dark Sea
Από τις Εκδόσεις Headline, Λονδίνο 2026
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Victoria Hislop
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Φωτεινή Πίπη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Τσίρης
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Κωνσταντίνος Καπένης

© Victoria Hislop, 2026
© Σχεδιασμού εξωφύλλου: Patrick Insole
© Εικονογράφησης εξωφύλλου: Shutterstock
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2026

ISBN 978-618-01-6856-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.Επίσης απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή όλου ή μέρους του βιβλίου για σκοπούς εκπαίδευσης σε συστήματα ή τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης. Το έργο αυτό προστατεύεται προφυλάσσεται από διαδικασίες TDM-Διαχείρισης Δεδομένων Δοκιμών [Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕU) 2019/790].

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Από το 1979
Έδρα:
Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Since 1979
Head Office:
121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore:
13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800

e-mail: info@psichogios.gr
psichogios.gr

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Victoria
Hislop

Σκοτεινό πέλαγος

Μετάφραση: Φωτεινή Πίπη

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Φθινόπωρο 1947

Όταν πήρε μπρος φτύνοντας και ασθμαίνοντας η μηχανή του φορτηγού, τα παιδιά αναδύθηκαν από τις κρυψώνες τους και μαζεύτηκαν όλα μαζί μπουλούκι, τρομαγμένα. Αυτοί οι ένστολοι άντρες, ζωσμένοι με όπλα και φισεκλίκια, έκλεβαν τις μητέρες τους. Τα παιδιά έμεναν πίσω μόνα τους και δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα γι' αυτό.

Από την κρυψώνα της πίσω από τα καυσόξυλα, η Ηλιάνα έβλεπε το πίσω μέρος του φορτηγού όπου είχαν φυλακιστεί όλες οι γυναίκες. Η όμορφη μητέρα της είχε αρπαγεί. Παίρνοντας ώθηση από την απελπισία της, άρχισε να τρέχει και προσπάθησε να σκαρφαλώσει στην καρότσα του φορτηγού. Για μια στιγμή, κατάφερε να κρατηθεί.

Η Φωτεινή έσφιξε το χέρι της μέσα από μια χαραμάδα στις σανίδες και ένιωσε την απεγνωσμένη λαβή της κόρης της.

«Αγάπη μου!» της φώναξε.

Ο οδηγός άρχισε να επιταχύνει. Τα δάχτυλα της Ηλιάνας ξεγλίστρησαν μέσα από το χέρι της.

Η Φωτεινή άκουσε την κραυγή πόνου της κόρης της καθώς η ίδια έπεφτε προς τα πίσω στην καρότσα του φορτηγού. Αυτός ο ήχος άγριας απόγνωσης τη συνόδευσε σε όλη την κατάβαση της βουνοπλαγιάς και τη στοίχειωσε για πάντα:

«Μαμάαααα!»

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ΜΕΡΟΣ Ι

Καλοκαίρι 1944

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

1

Η ζωή στα βουνά της βόρειας Ελλάδας ήταν ίδια και απαράλλαχτη εδώ και πολλές δεκαετίες, και, παρά το δυσμενές κλίμα, το ορεινό τοπίο ήταν ευνοϊκό για τους ανθρώπους που ζούσαν εκεί. Η Καλόπετρα είχε πάρει το όνομά της από έναν κολοσσιαίο βράχο στις παρυφές του χωριού που από μια σχισμή του έρρεε ασταμάτητα άφθονο νερό που κρατούσε ανθρώπους, ζώα και σπαρτά στη ζωή.

Η φύση κάλυπτε όλες τις ανάγκες των χωριανών: ξύλα για μαγείρεμα και ζέσταμα των πέτρινων σπιτιών τους, εύφορη γη για καλλιέργεια φρούτων και λαχανικών, βοσκοτόπια για τα κατσίκια τους. Τα γουρούνια πάχαιναν εύκολα και οι κότες έβρισκαν πολλή τροφή να τσιμπολογήσουν στις αυλές. Όταν φούσκωνε το ποτάμι, έσφυζε από πέστροφες, και η Φωτεινή κι η κόρη της περνούσαν ευχάριστα απογεύματα προσπαθώντας να τις πιάσουν με τα γυμνά τους χέρια, όπως έκανε παλαιότερα η Φωτεινή με τη δική της μητέρα και τη μικρή αδερφή της, τη Στέλλα.

Κι όταν σήκωναν τα μάτια τους από τη γη και τα νερά της, μόνη σκέπη πάνω απ' τα κεφάλια τους ήταν ο απέραντος ουρανός, μπλε ζαφειρένιος την ημέρα, μπλάβο μελάνι τις νυχτιές, ιδανικός καμβάς για να διακρίνουν κάθε άστρο. Οι περισσότεροι χωριανοί αισθάνονταν τους αστερισμούς πιο κοντά τους απ' ό,τι ένιωθαν την Αθήνα, τη μακρινή πρωτεύουσα που κανείς τους δεν είχε επισκεφτεί ούτε και σκόπευε, ένα μέρος που σήμαινε λιγότερα γι' αυτούς απ' ό,τι τ' άστρα και το φεγγάρι, που τους χάριζαν μύθους και ιστορίες.

Όπως όλοι οι άνθρωποι του χωριού, η Φωτεινή ήταν πάντα ευγνώμων για την αφθονία των αγαθών που τους χάριζε η φύση, και

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ακόμα περισσότερο τώρα που η Κατοχή από τους Ναζί είχε αρχίσει να τσούζει πολύ κόσμο. Έφταναν στ' αυτιά τους ιστορίες για παιδιά σε απόγνωση που περιφέρονταν αποσκελετωμένα στις πόλεις αναζητώντας φαγητό, ή ακόμη και για πτώματα που κείτονταν άθαφτα στους δρόμους. Ο μεγαλύτερος φόβος της Φωτεινής ήταν μην κινδυνέψει έτσι η Ηλιάνα, όμως οι Ναζί δεν έμπαιναν στον κόπο να πηγαίνουν σε απομακρυσμένα χωριά για να λεηλατήσουν τα τρόφιμά τους. Η Καλόπετρα την είχε γλιτώσει από τέτοιες και άλλες φρικιαστικές θηριωδίες.

Παρότι η Κατοχή δεν είχε επιφέρει λιμό στο χωριό, στάθηκε καταλύτης για μια ζοφερή αλλαγή άλλου είδους. Μερικές φορές η Φωτεινή αναρωτιόταν μην είχε μολυνθεί κι η ίδια η πηγή, καθώς έβλεπε να απλώνεται έρποντας μια πικρία σε κάθε κόχη της ζωής τους. Όλοι την ένιωθαν. Η ζωή είχε χάσει τη γλύκα της.

Ένα αδιόρατο χάσμα είχε αρχίσει να ανοίγεται. Στην αρχή ήταν μόνο ανάμεσα στους άντρες. Κάποιοι είχαν ενταχθεί σε ομάδες αντίστασης ενάντια στους Ναζί, αλλά κάποιοι άλλοι είχαν παραμείνει στο χωριό θέλοντας να διατηρήσουν έναν ρυθμό φυσιολογικής ζωής. Ο σύζυγος της Φωτεινής, ο Σταύρος, ήταν μεταξύ εκείνων που είχαν παραμείνει στην Καλόπετρα, και χρησιμοποιούσε το όπλο του για να σκοτώνει ζώα, όχι άντρες, και για να βοηθάει οικογένειες που είχαν γιους και πατεράδες στον πόλεμο.

Η Κατοχή τελείωσε επιτέλους τον Οκτώβριο του 1944. Έγιναν εορτασμοί με την αποχώρηση και του τελευταίου Γερμανού από τα ελληνικά εδάφη, και όσοι είχαν συμμετάσχει σε ηρωικές ενέργειες ενάντια στους Ναζί προσδοκούσαν κάποια ευγνωμοσύνη. Έκπληκτοι και οργισμένοι εισέπραξαν αντ' αυτού εχθρότητα από τη νεοσχηματισμένη δεξιά κυβέρνηση, η οποία ήταν αποφασισμένη να διασφαλίσει πως η Ελλάδα δε θα συστρατευόταν με τις κομμουνιστικές χώρες στα σύνορά της. Αντί να ανταμειφθούν, βρέθηκαν αντιμέτωποι με το φάσμα του αφανισμού.

Όσοι άντρες από την Καλόπετρα είχαν συμμετάσχει στην Αντίσταση άρχισαν να επιστρέφουν λίγοι λίγοι στο χωριό. Ένας από αυτούς τους «αντάρτες» ήταν και ο Χρήστος, ο γαμπρός της Φω-

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

τεινής, ο οποίος θεωρούσε προδότες όσους δεν είχαν ενταχθεί στο αντιστασιακό κίνημα. Κοντά στο πηγάδι, η Φωτεινή τον είχε ακούσει να παραληρεί ενάντια στον Σταύρο, παρότι ο Σταύρος είχε βοηθήσει να τραφεί η σύζυγος και η μητέρα του όσο ο Χρήστος έλειπε από το χωριό.

Αργά ένα βράδυ ακούστηκε ξαφνικά ένας δυνατός κρότος στο μπροστινό παράθυρο του σπιτιού της Φωτεινής. Ξύπνησαν και οι τρεις τους, αλλά αυτός που πετάχτηκε από το κρεβάτι ήταν ο Σταύρος. Σήκωσε από το πάτωμα μια κοφτερή πέτρα που είχε σπάσει το τζάμι, δρασκέλισε ως την εξώπορτα και την άνοιξε.

Βρέθηκε πρόσωπο με πρόσωπο με τον Χρήστο, τόσο κοντά, που μύριζε τα χνότα του. Ο μπατζανάκης του έζεχνε τσίπουρο και ιερή αγανάκτηση, κι από το στόμα του άρχισε να ξεχύνεται ένας χείμαρρος από κατηγόριες: «Προδότη!» του φώναξε περιφρονητικά. «Ρουφιάνε! Δωσίλογε! Φασίστα!»

«Χρήστο! Σταμάτα!» είπε παραινετικά η Φωτεινή.

«Αν δεν είσαι μαζί μας, είσαι εναντίον μας!» είπε τελικά ο Χρήστος, χειρονομώντας άγρια με τον δείκτη του προς το πρόσωπο του Σταύρου.

Η Φωτεινή στεκόταν πίσω από τον άντρα της, με επίγνωση πως στο πλάι της έστεκε ζαρωμένη η μικρή Ηλιάνα – το παιδί είχε σηκωθεί κι αυτό από τον ύπνο.

«Μπαμπά, γιατί σου μιλούσε έτσι ο θείος Χρήστος; Η θεία Στέλλα το ξέρει πως σου φωνάζει;»

«Είναι λίγο τσαντισμένος σήμερα, αυτό είναι όλο», είπε κατευναστικά η Φωτεινή.

Περπατώντας ξυπόλυτη στο πάτωμα, η Ηλιάνα είχε πατήσει ένα κομμάτι σπασμένο γυαλί. Τώρα το παρατήρησε και άρχισε να κλαίει. Τα δάκρυά της οφείλονταν εξίσου στον φόβο και στον πόνο της.

Η Φωτεινή την έβαλε να καθίσει για να βγάλει το θραύσμα από το πόδι της και μετά τη λίκνισε στην αγκαλιά της και της τραγούδησε ώσπου να ξανακοιμηθεί.

Ο Σταύρος έφυγε από το σπίτι, μουρμουρίζοντας πως θα πήγαινε να φέρει καυσόξυλα.

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Καμιά ώρα αργότερα, η Φωτεινή άκουσε έναν διαπληκτισμό στη δημοσιά. Όσο δυνάμωναν οι φωνές, τόσο πιο γνωστές τής φαίνονταν. Άνοιξε την πόρτα και είδε τον Σταύρο πεσμένο καταγής κι από πάνω του να τον χτυπάνε με μπουνιές και κλοτσιές δύο άντρες, ο Χρήστος κι ένας άλλος, που δεν τον αναγνώρισε στα σκοτεινά. Τους φώναξε να αφήσουν ήσυχο τον άντρα της. Ο Χρήστος πήρε να ανηφορίζει τον δρόμο και, όταν ο άλλος άντρας εξαφανίστηκε μέσα στο απέναντι σπίτι, η Φωτεινή συνειδητοποίησε πως ήταν ο άντρας της Κοραλίας. Ποτέ της δεν τη συμπαθούσε η Φωτεινή την Κοραλία, όμως η Στέλλα τα πήγαινε καλά μαζί της, και ο άντρας της, ο Χρήστος, ήταν κουμπάρος της.

Η Φωτεινή προσπάθησε να σηκώσει τον Σταύρο από το έδαφος, όμως νικήθηκε από το βάρος του. Τον ένιωσε να τρέμει από τον θυμό του.

«Καλά είμαι, άφησέ με», της είπε απότομα. Ανασηκώθηκε σιγά σιγά κι έφτασε κουτσαίνοντας στην πόρτα του σπιτιού τους. Καθώς διάβαινε το κατώφλι, η Φωτεινή είδε πως στα μαλλιά του γυάλιζε φρέσκο αίμα. Ανάβλυζε από μια πληγή ίσαμε πέντε πόντους στο πίσω μέρος του κεφαλιού του.

Η Φωτεινή πήγε και ζέστανε νερό, πρόσθεσε λίγο αλάτι και έκανε προσεκτικές κομπρέσες στην πληγή, ξεπλένοντας το πανί ξανά και ξανά μέχρι να βεβαιωθεί πως είχε καθαρίσει το τραύμα. Κανείς από τους δυο τους δε μίλησε, για να μην ξυπνήσουν την Ηλιάνα.

Η Φωτεινή και η Στέλλα, που άλλοτε μοιράζονταν όλες τις χαρές, τις λύπες και τις αναμνήσεις τους, βρέθηκαν ξαφνικά αποξενωμένες. Είχαν παγιδευτεί σε ένα πλέγμα μίσους και καχυποψίας που βάθαινε ολοένα όσο περνούσαν οι μήνες. Οικογένειες διχάζονταν, και σε πολλές ακόμα μικρές κοινότητες σαν την Καλόπετρα καθώς ο Εμφύλιος εξαπλωνόταν σε όλη τη χώρα.

Ως την άνοιξη του 1947, ο Χρήστος είχε ενταχθεί στα σώματα των κομμουνιστών που μάχονταν υπό τη σημαία του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, όμως η πικρία δεν είχε φύγει μαζί του. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, η σύζυγος συντασσόταν πολιτικά με

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

τον σύζυγό της. Το χάσμα ανάμεσα στη Φωτεινή και την αδερφή της φάνταζε αγεφύρωτο.

Άντρες και έφηβοι έφευγαν από το χωριό για να πολεμήσουν με τη μία ή με την άλλη πλευρά στην κλιμακούμενη σύρραξη. Πολύ νωρίς ένα πρωί, η Φωτεινή ξύπνησε από τον ήχο του μάνταλου στην πόρτα. Για μια στιγμή διέκρινε το σωματώδες περίγραμμα του άντρα της στο φόντο των πρώτων αχτίδων της αυγής και μετά ο Σταύρος εξαφανίστηκε, παίρνοντας μαζί του το μόνο όπλο που είχε απομείνει για να προστατεύει ολάκερο το χωριό. Η επιστράτευση εφέδρων που είχε κηρύξει η κυβέρνηση τον υποχρέωσε εντέλει να καταταγεί στον Ελληνικό Στρατό.

Η Ηλιάνα συνέχισε να κοιμάται ατάραχα στον σοφά στην άλλη άκρη του δωματίου.

Παρόλο που δεν το παραδέχτηκε στον εαυτό της, η Φωτεινή ένιωσε ένα αίσθημα ανακούφισης. Η ζωή της με τον Σταύρο δεν ήταν πάντα εύκολη, και τον τελευταίο καιρό αυτός σήκωνε χέρι πάνω της περισσότερο απ' ό,τι στο παρελθόν.

Μετά από λίγες μόνο μέρες, η Φωτεινή έπιασε τον εαυτό της να σιγοτραγουδάει καθώς άπλωνε την μπουγάδα στο σκοινί στην αυλή. Από κάποιο σημείο του λαβύρινθου από καλντερίμια που ελίσσονταν φιδογυριστά ανάμεσα στα σπίτια ακούγονταν ανέμελα γέλια. Τα παιδιά, ανάμεσά τους και η εννιάχρονη κόρη της, έπαιζαν κυνηγητό.

Η Φωτεινή χαμογέλασε όταν εμφανίστηκε στην πόρτα η Ηλιάνα για να τη ρωτήσει αν χρειαζόταν βοήθεια με τις δουλειές του σπιτιού.

«Αγάπη μου», της είπε και την αγκάλιασε για μια στιγμή. «Πήγαινε να παίξεις!» Παρακολούθησε τα στιλπνά μαλλιά της Ηλιάνας να αναπηδούν στην πλάτη της καθώς το κοριτσάκι έτρεχε για να επιστρέψει στην παρέα της. Διέκρινε μια ελαφρότητα στη διάθεση της κόρης της, σαν να μη στενοχωριόταν ούτε εκείνη για την απουσία του πατέρα της.

Η Φωτεινή περπάτησε προς τη στοίβα με τα καυσόξυλα. Κοιτάζοντας ανάμεσα απ' τον θόλο των φύλλων προς το θάμπος του γαλανού μεσημεριανού ουρανού, ένιωσε να την κατακλύζει ένα

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ξαφνικό κύμα ευφορίας. Το χωριό είχε πια αδειάσει από όλο τον αντρικό πληθυσμό του, και ίσως αυτό ήταν προτιμότερο για όλους τους.

Για μερικές εβδομάδες μετά την αναχώρηση του Σταύρου, η Φωτεινή και η Στέλλα εξακολουθούσαν να αποφεύγουν να συναντηθούν πρόσωπο με πρόσωπο. Καμία από τις δυο τους δεν αισθανόταν έτοιμη για συμφιλίωση.

Με μόνο έναν χρόνο διαφορά ηλικίας, οι δύο αδερφές σπάνια έκαναν οτιδήποτε χώρια η μια από την άλλη πριν από αυτή τη σύγκρουση. Ήταν και οι δύο μικροκαμωμένες, είχαν τα πυκνά σπαστά μαλλιά τους πλεγμένα μακριά κοτσίδα στην πλάτη τους και παρόμοιες καμπανιστές φωνές. Όλοι ευχαριστιόνταν όποτε τις άκουγαν να τραγουδούν αρμονικά στο πλυσταριό του χωριού, όπου μαζεύονταν οι γυναίκες για να βοηθήσουν η μια την άλλη στο πλύσιμο των σεντονιών. Η μόνη διαφορά ανάμεσά τους ήταν πως η Φωτεινή ήταν πιο λεπτή από την πιο πληθωρική αδερφή της.

Η αδερφική σχέση τους είχε δοκιμαστεί από το βάσανο της ατεκνίας της Στέλλας, κάτι που το χωριό θεωρούσε κατάρα, όμως αυτό που είχε ανοίξει βαθύτερο χάσμα ανάμεσά τους ήταν η αντιπαλότητα μεταξύ των συζύγων τους. Κι η πεθερά της Στέλλας, η κυρία Καίτη, ένθερμη κομμουνίστρια, είχε βάλει το χεράκι της για να γίνουν τα πράγματα χειρότερα.

Ένα πρωί, η Φωτεινή πήγε στο νεκροταφείο, λίγο πιο πάνω από την πηγή. Ήταν τα πεντάχρονα από τον θάνατο της μητέρας της. Είχαν συμβεί πάρα πολλά από τότε, κι ωστόσο της φαινόταν σαν χθες η στιγμή που η ίδια και η αδερφή της κάθονταν πλάι στο νεκροκρέβατο, η μια απέναντι από την άλλη, κρατώντας από ένα χέρι της αγαπημένης τους μητέρας καθώς εκείνη διάβαινε το πέρασμα από τη ζωή στον θάνατο. Έμειναν εκεί για πολλές ώρες μετά, θέλοντας να της κρατήσουν συντροφιά παρότι είχε ήδη φύγει.

Η Φωτεινή έκοψε μια τούφα αγριολούλουδα που βρήκε στο μονοπάτι, τα έβαλε στο κουβά της και ανηφόρισε με κόπο την απότομη πλαγιά προς το σημείο όπου είχε ταφεί η μητέρα της. Ακούμπησε τις παπαρούνες και τα χαμομήλια δίπλα στο όνομά της που

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

ήταν χαραγμένο στο μάρμαρο: *Ηλιάνα*. Μετά γέμισε με λάδι το καντήλι και το άναψε. Έμεινε να στέκεται για λίγο εκεί, ζητώντας από τη μητέρα της να φέρει ομόνοια στις θυγατέρες της.

Όταν κατέβηκε στον βράχο, συνάντησε τη Στέλλα και την Κοραλία, που είχαν πάει να πάρουν νερό, και για μια στιγμή οι τρεις γυναίκες έμειναν να κοιτάζονται αμήχανα. Μετά η Κοραλία μουρμούρισε κάτι μέσα απ' τα δόντια της, γύρισε την πλάτη της και έφυγε χωρίς να πει κουβέντα. Ήταν φανερά μια εσκεμμένη χειρονομία περιφρόνησης.

Η Φωτεινή έσπασε τη σιωπή. «Πρέπει να φροντίσουμε η μια την άλλη, Στέλλα», είπε στην αδερφή της. «Δεν το οφείλουμε στη μάνα μας να είμαστε μονοιασμένες;»

Η Στέλλα δεν αποκρίθηκε, όμως πήρε τον κουβά από τα χέρια της Φωτεινής και τον γέμισε πρώτο, προτού γεμίσει τον δικό της.

«Είναι ώρα να πάψεις να σηκώνεις βάρη», είπε αυστηρά, ακουμπώντας απαλά το χέρι της στην κοιλιά της αδερφής της. «Εδώ θα είμαι εγώ, αδερφή μου. Θα σου σταθώ».

Στην Καλόπετρα, το πέρασμα του χρόνου το μετρούσαν με την πανσέληνο, και η Στέλλα είχε δει πως είχαν περάσει κάμποσα ολόγιομα φεγγάρια απ' όταν η αδερφή της είχε απλώσει πανιά απ' τα καταμήνια της με την μπουγάδα της. Στο χωριό ήταν αδύνατο να έχεις ιδιωτική ζωή, και η εγκυμοσύνη της Φωτεινής είχε γίνει γρήγορα κοινή γνώση.

Η Στέλλα κουβάλησε και τους δύο κουβάδες με το νερό όσο κατηφόριζαν την πλαγιά, και, όταν έφτασαν στο σπίτι της Φωτεινής στο κέντρο του χωριού, τους άφησε κάτω και οι δυο γυναίκες αγκαλιάστηκαν.

«Σ' ευχαριστώ», ψιθύρισε η Φωτεινή.

Καθώς ετοίμαζε το βραδινό φαγητό, η Φωτεινή έπιασε τον εαυτό της να ελπίζει πως οι άντρες θα έλειπαν για καιρό από το χωριό, αφήνοντας τις γυναίκες να ζουν αρμονικά. Κι αυτές οι ακούσιες σκέψεις τής ήρθαν χωρίς ντροπή.

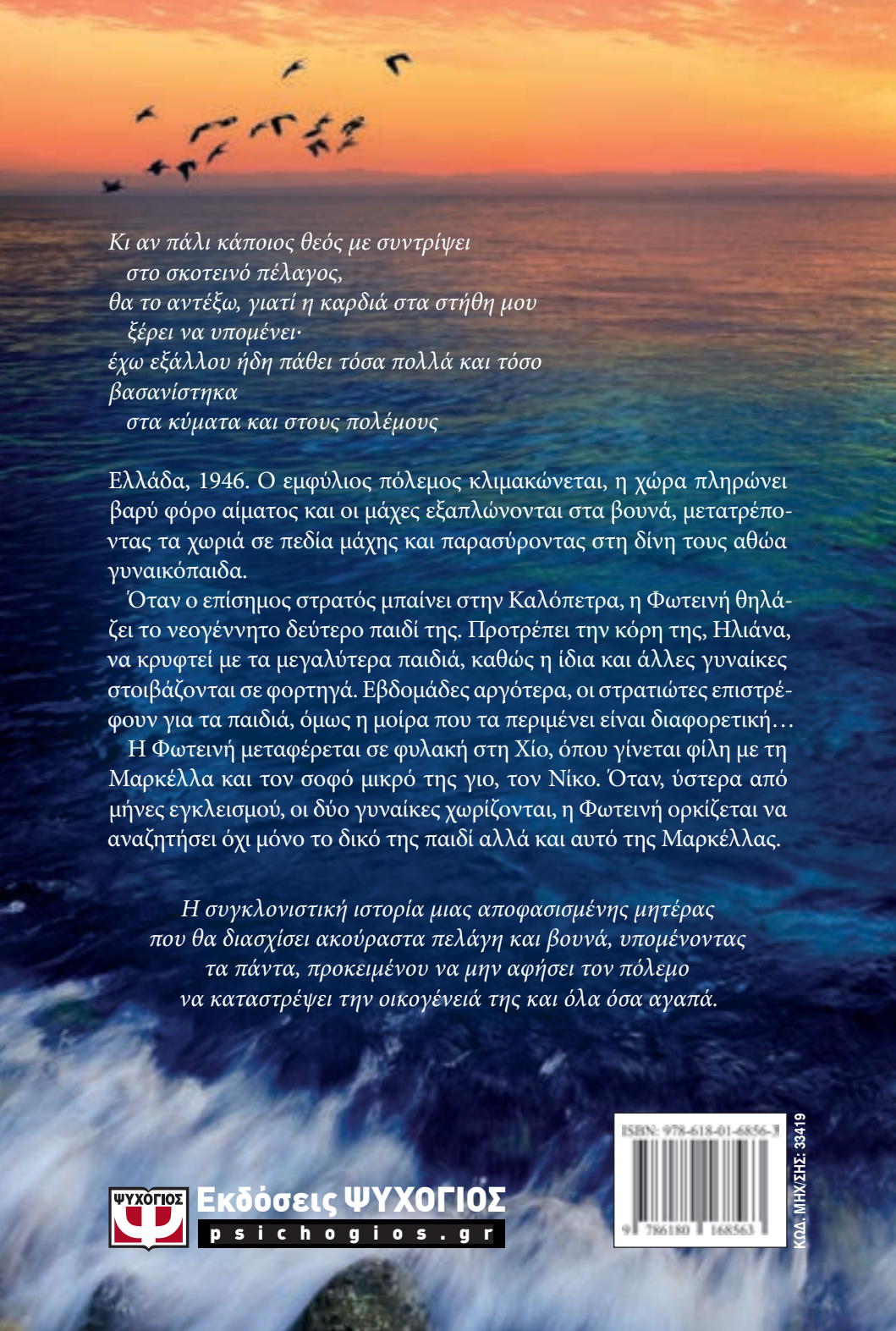
Ήταν κοινή η πεποίθηση μεταξύ των αντρών, είτε ήταν δεξιοί είτε αριστεροί, πως οι γυναίκες χρειάζονταν ένα χέρι ξύλο πότε

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

πότε, και οι σύζυγοι που είχαν υποστεί βία από τους άντρες τους δε στενοχωριόνταν και πολύ για την απουσία τους. Το ίδιο ίσχυε και για όσα παιδιά είχαν εισπράξει ένα μπερντάχι πάνω στο μεθύσι του πατέρα τους. Το πιο ζοφερό περιστατικό της τελευταίας δεκαετίας δεν είχε καμία σχέση με τα γεγονότα του πολέμου. Ο θάνατος ενός δωδεκάχρονου κοριτσιού που είχε βιαστεί και ξυλοκοπηθεί μέχρι θανάτου ήταν το πιο φρικιαστικό πράγμα που είχαν ακούσει ποτέ οι χωριανοί. Είτε ήταν ο ίδιος ο πατέρας της ή κάποιος άλλος άντρας του χωριού, ο δράστης δεν εντοπίστηκε ποτέ. Όποιος κι αν ήταν, όποιες κι αν ήταν οι πολιτικές του απόψεις, σίγουρα θα είχε φύγει τώρα πια από την περιοχή.

Καθώς περνούσαν οι μέρες, η ατμόσφαιρα αλάφραινε ολοένα και περισσότερο. Η αυτάρκεια της Καλόπετρας σήμαινε πως οι γυναίκες δεν είχαν ανάγκη τον έξω κόσμο. Έλπιζαν πως η σύρραξη που ήξεραν ότι μαινόταν θα παρέμενε τόσο μακριά τους όσο και ο παγκόσμιος πόλεμος που είχε προηγηθεί.

© Victoria Hislop, 2026 / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Κι αν πάλι κάποιος θεός με συντρίψει
στο σκοτεινό πέλαγος,
θα το αντέξω, γιατί η καρδιά στα στήθη μου
ξέρει να υπομένει·
έχω εξάλλου ήδη πάθει τόσα πολλά και τόσο
βασανίστηκα
στα κύματα και στους πολέμους

Ελλάδα, 1946. Ο εμφύλιος πόλεμος κλιμακώνεται, η χώρα πληρώνει βαρύ φόρο αίματος και οι μάχες εξαπλώνονται στα βουνά, μετατρέποντας τα χωριά σε πεδία μάχης και παρασύροντας στη δίνη τους αθώα γυναικόπαιδα.

Όταν ο επίσημος στρατός μπαίνει στην Καλόπετρα, η Φωτεινή θηλάζει το νεογέννητο δεύτερο παιδί της. Προτρέπει την κόρη της, Ηλιάνα, να κρυφτεί με τα μεγαλύτερα παιδιά, καθώς η ίδια και άλλες γυναίκες στοιβάζονται σε φορτηγά. Εβδομάδες αργότερα, οι στρατιώτες επιστρέφουν για τα παιδιά, όμως η μοίρα που τα περιμένει είναι διαφορετική…

Η Φωτεινή μεταφέρεται σε φυλακή στη Χίο, όπου γίνεται φίλη με τη Μαρκέλλα και τον σοφό μικρό της γιο, τον Νίκο. Όταν, ύστερα από μήνες εγκλεισμού, οι δύο γυναίκες χωρίζονται, η Φωτεινή ορκίζεται να αναζητήσει όχι μόνο το δικό της παιδί αλλά και αυτό της Μαρκέλλας.

Η συγκλονιστική ιστορία μιας αποφασισμένης μητέρας
που θα διασχίσει ακούραστα πελάγη και βουνά, υπομένοντας
τα πάντα, προκειμένου να μην αφήσει τον πόλεμο
να καταστρέψει την οικογένειά της και όλα όσα αγαπά.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-6856-3
9 786180 168563

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 33419